

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa A. Z.
przeciwko Gminie P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 stycznia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.700 zł
(dwa tysiące siedemset zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej

pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 lipca 2020 r. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, nie publ.).

Skarżąca w skardze powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które sprowadziła do sformułowania pytania, „czy dokument w postaci sporządzonego i podpisanego przez organ prowadzący niepubliczną placówkę oświatową, w trybie określonym uchwałą organu stanowiącego jednostki

samorządu terytorialnego podjętą na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm.) rozliczenia wykorzystania dotacji oświatowej, może być uznany za pokwitowanie – w rozumieniu art. 262 k.c. – wykonania przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązania do wypłaty przedmiotowej dotacji?”

Należy zauważyć, że sprawa dotyczy stanu prawnego sprzed 2007 r., a więc zastosowanie ma art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z dnia 19 listopada 2004 r., Dz.U. Nr 256, poz. 2572). Zgodnie z utrwalonym kierunkiem orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach tych droga sądowa jest dopuszczalna (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 2007 r., IV CSK 312/06, nie publ., z dnia 4 września 2008 r., IV CSK 204/08, nie publ., z dnia 20 czerwca 2013 r., IV CSK 696/12, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2007 r., III CZP 88/07, nie publ.). Okoliczność tę w sposób wyczerpujący wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 25 czerwca 2018 r., I CSK 134/18 (nie publ.) wydanym w rozpoznawanej sprawie. Okoliczność ta, jako przesądzona w sprawie, nie podlega już rozważaniu.

Dokonując oceny sformułowanego zagadnienia prawnego należy zauważyć, że nie ma ono istotnego charakteru. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 lipca 2004 r., V CSK 4/09 (nie publ.) wyjaśnił, że pokwitowanie (art. 462 § 1 k.c.) jest oświadczeniem wiedzy niewpływającym na ukształtowanie stosunku zobowiązaniowego. Jego funkcją jest ułatwienie dłużnikowi udowodnienia, że spełnił świadczenie, może być jednak zakwestionowane. Podważenie prawdziwości oświadczenia zawartego w pokwitowaniu może być dokonane wszelkimi środkami dowodowymi, bez ograniczeń przewidzianych w art. 247 k.p.c. Stanowisko to zostało potwierdzone w późniejszych judykatach Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 4 czerwca 2014 r., II CSK 460/13 (nie publ.) Sąd Najwyższy stwierdził, że pokwitowanie stanowi potwierdzenie wykonania - jest ono źródłem wynikającego z jego treści domniemania, że świadczenie zostało spełnione (art. 462 k.c.). Z punktu widzenia prawa procesowego, co do zasady, pokwitowanie jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i jako takie potwierdza jedynie, że osoba, która je podpisała złożyła tej treści oświadczenie. Nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy, dłużnik może zatem dowodzić i twierdzić, że

treść złożonych oświadczeń nie odpowiada prawdzie. Ograniczenia dowodowe, przewidziane w art. 247 k.p.c. obejmują jedynie dokument urzędowy obejmujący czynność prawną, natomiast nie dotyczą dokumentu narratywnego zawierającego oświadczenie wiedzy, a więc dowodzenie jego niezgodności z prawdą może być przeprowadzone wszelkimi środkami dowodowymi. W wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. I CSK 476/17 (niepubl.) Sąd Najwyższy dodał, że pokwitowanie jako fakt podlega ocenie w kategoriach prawdy i fałszu, do której nie mają zastosowania zasady przewidziane w art. 65 k.c. Należy zatem uznać, że przedstawiony pogląd jest już utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Z tego względu sformułowanemu przez skarżącego zagadnieniu prawnemu nie można przypisać cechy istotności i nowości.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 3, art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 10 ust. 4 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).